

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

v programu Začít spolu

POJĎME TAM I ZPĚT, PROJÍT CELÝ SVĚT

Motto „Neotvírejte dětem dveře,
ale pomozte jim najít ten správný klíč, aby si je otevřely samy“

**Mateřská škola DUHA Třebíč,
Jaroslava Haška 835/31, 674 01 Třebíč**

Účinnost dokumentu: 1. 9. 2022
Aktualizace č. 3
č.j. Pro-48/2022

Obsah

1. Identifikační údaje o škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
  - 3.1 Věcné podmínky
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.7 Spoluúčasť rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
    - 3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
  - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí s odkladem školní docházky
  - 3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
    - 3.11.1 Organizace vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
  - 4.1 Počet tříd včetně bližších charakteristik
  - 4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd
  - 4.3 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou pedagogů
    - 4.3.1 Organizace třídy zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností dětí
    - 4.3.2 Organizace třídy pro děti od 2 do 3 let věku
  - 4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy
  - 4.5 Povinné předškolní vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 5.1 Zaměření školy
  - 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
  - 5.3 Metody a formy vzdělávání
  - 5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
6. Obsah předškolního vzdělávání
7. Evaluace a vlastní hodnocení školy

1. Identifikační údaje o škole

Název ŠVP PV:	„POJĎME TAM I ZPĚT, PROJÍT CELÝ SVĚT“
Název školy:	Mateřská škola DUHA Třebíč Jaroslava Haška 835/31, 674 01 Třebíč Příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Třebíč, Karlovo náměstí 104/55 674 01 Třebíč
Ředitelka: Zástupkyně ředitelky: Zástupkyně ředitelky pro pracoviště Dukovanská:	Ivana Procházková Bc. Romana Černá Mgr. Júlia Bartůňková
Telefon:	568 526 301
E-mail:	skolka.duha@volny.cz
Webové stránky:	www.msduha.cz
Datová schránka:	fubgah5
Pracoviště MŠ DUHA:	Jaroslava Haška 835/31 Dukovanská 973/6 Kpt. Jaroše 1020/31
Na zpracování ŠVP PV se podíleli:	Ivana Procházková – ředitelka školy a kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy
Pedagogická rada projednala dne:	25. 8. 2022
Vydala ředitelka školy:	Ivana Procházková
Rodiče a veřejnost byli seznámeni s programem:	září 2022

Příspěvková organizace vznikla dne 1. 1. 2000 dle zřizovací listiny, kterou vydalo Město Třebíč dne 11. 11. 1999.

IČO: 702 833 11; RED-IZO: 600 120 821; IZO: 103 031 014

2. Obecná charakteristika školy

- ❖ Mateřská škola DUHA Třebíč, je právním subjektem od roku 2000
- ❖ Zřizovatelem školy je Město Třebíč
- ❖ Ředitelství školy sídlí na Jaroslava Haška 835/31
- ❖ Mateřská škola DUHA má 11 tříd
- ❖ Odloučená pracoviště školy jsou na ulici Dukovanská a 1 třída při ZŠ Kpt. Jaroše
- ❖ Od roku 2003 všechny třídy pracují v souladu s mezinárodním programem Začít spolu

Jednotlivá pracoviště MŠ DUHA jsou umístěna v poměrně hustě osídlené zástavbě panelových domů a lokalitě soukromých řadových domků. Vybavenost celého sídliště pro vzdělávání doplňuje základní škola.

Příroda v okolí mateřské školy poskytuje podněty pro environmentální výchovu a vzdělávání přímo v přírodě, umožňuje tak plnit tematické úkoly či projekty vycházející z třídních programů.

Budovy školy jsou pavilonového typu, postaveny byly v 80 letech minulého století. Každá třída má vlastní vchod. V posledních letech byla vyměněna okna a budovy jsou zateplené.

1 třída na pracovišti Dukovanská, která již není využívána ke vzdělávání dětí, slouží od roku 2016 jako vzdělávací a metodické centrum pro širší oblast předškolních i školních pedagogů v rámci regionu i republiky v oblasti programu ZS.

Mateřská škola DUHA Třebíč byla 18. 3. 1996 zařazena do sítě škol. V současnosti má 3 pracoviště:

- **na ulici Jaroslava Haška 835/31 – sídlo ředitelství – statutární orgán**
e-mail: skolka.duha@volny.cz ; telefon: 568 826 301
- **na ulici Dukovanská 973/6 – odloučené pracoviště – zástupce ředitele školy**
e-mail: skolka.dukovanska@email.cz ; telefon: 568 826 789
- **na ulici Kpt. Jaroše 1020/31 – v ZŠ Kpt. Jaroše - odloučená třída s výdejnou jídla, stravu dětí zajišťuje základní škola**
  - **součástí 2 pracovišť jsou – školní jídelny – vývařovny**
  - **hygienická a cílová kapacita školy - 308 dětí**
  - **současná naplněnost vyžaduje výjimky z počtu dětí**

Pracoviště Jaroslava Haška

Budova školy je členěna do tří dvoupodlažních bloků, obklopena velkou travnatou zahradou. V přízemí se nachází – hospodářské oddělení, třídy červená a duhová. V prvním podlaží jsou – třídy zelená, žlutá a bílá / speciální – zřízena podle § 16 odst. 9/. Veškeré třídy jsou navzájem propojeny chodbami a schodišti. Vstup bez bariér, vhodný pro integraci tělesně postižených dětí, je možný v červené třídě.

Pracoviště Kpt. Jaroše

Třída se nachází v přízemí Základní školy Kpt. Jaroše, kde jí byly uvolněny prostory, které Město Třebíč upravilo v roce 2012 pro vzdělávání předškolních dětí. Třída má výdejnu jídla, stravování dětí a zaměstnanců je zajišťováno ŠJ základní školy. Třída je bezbariérová.

Pracoviště Dukovanská

Budova školy je členěna do tří dvoupodlažních bloků a jednoho přízemního bloku. Taktéž je obklopena velkou travnatou zahradou. V přízemí se nachází – hospodářské oddělení, třídy červená, zelená a oranžová. V prvním podlaží jsou – třídy žlutá, modrá a bílá / v současné době přebudována na školící centrum, většinou využívané pro zájmy školy/. Veškeré třídy jsou navzájem propojeny chodbami a schodišti. Vstup bez bariér, vhodný pro integraci tělesně postižených dětí, je možný v červené, zelené a oranžové třídě.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, jež umožňují takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí při dodržení bezpečnostních a hygienických norem.

Prostor tříd je rozdělen do částí, které děti stimulují ke hře a práci, jsou to tzv. Centra aktivit. Tyto koutky, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině, jsou vybaveny různými předměty a materiály, jsou označeny nápisy (např. ATELIÉR, KNIHY A PÍSMENA, DÍLNA, DOMÁCNOST, DOPRAVA, DRAMATIKA, POKUSY A OBJEVY, KOSTKY, MANIPULAČNÍ A STOLNÍ HRY) a je zde vyznačen počet míst, tzn. kolik dětí může v danou chvíli v centru pracovat. Centra aktivit vytváří prostor pro učení se od sebe navzájem, nápodobou i pozorováním. Děti pracují v malých skupinkách, mohou spolu komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se. Jsou tak vedeny k samostatnosti a spolupráci.

Nadstandardní vybavení tříd hračkami, pomůckami i metodickými materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Děti se samy podílejí na úpravě a výzdobě prostor, a to především svými výtvy.

Kromě třídy pro děti mladší 3 let jsou všechny třídy heterogenní, což mimo jiné umožňuje umístění sourozenců v jedné třídě.

Výhodou našich pracovišť je, že ač jsme ve středu sídliště, máme možnost vycházet s dětmi do blízkého lesíka, údolí s potokem a rybníky.

Pracoviště Jaroslava Haška

- třídy - prostorné, prosvětlené, s možnostmi různých koutků umožňujících individuální i kooperační činnosti dětí, zastínění žaluziové
- podlaha – část kryta kobercem, druhá část je PVC
- nábytek ve třídách je barevně rozlišen, velikost židlí a pracovních stolků odpovídá hygienickým normám a požadavkům
- možnost variabilního přeskupování a utváření hracích koutků – Center aktivit
- prostory herny jsou opatřeny kobercovými házecími stěnami, tělocvičným nářadím
- u bílé, červené a duhové třídy je možné využívat v teplém období terasy
- přilehlé umývárny a toalety plně odpovídají hygienickým požadavkům
- uložení hraček a pomůcek - ve skříních a otevřených policích – vše v dosahu dětí, umožňuje dětem vlastní volbu, výběr
- u každé třídy je výdejna jídel – kuchyňka – kvalitně vybavena, odpovídá hygienickým předpisům, organizačním možnostem
- přenosná lehátka jsou uložena ve skladových prostorech u tříd
- **nedostatky jsou těžce řešitelné, vychází z uspořádání školy postavené v roce 1985**
  - ✚ **záměrem je výměna vstupních dveří – znemožňují používání bezpečnostních opatření – v dohledu 3 let**
  - ✚ **obnova vybavení školní kuchyně – do 2 let**
  - ✚ **obnova povrchu teras – v horizontu 7 let**

Zahrada

Rozlehlá travnatá plocha, úprava a údržba takové plochy náročná na práci a finance.

- zahrada umožňuje částečně aktivitu dětí – hrací plochy pro míčové hry, různé aktivity na ploše – bludiště, skákací panák apod.
- centra aktivit
- proutěné domečky
- vodní hra
- věže s klouzačkou
- vahadlová houpačka
- 3x zastíněné pískoviště
- altán, který slouží i jako učebna v přírodě, součástí jsou přenosné kontejnery na pokusy a pěstování.
- domek na hračky vybaven záchodkem a umyvadlem pro potřeby dětí
- využití svahu pro další aktivity / skluzavka, venkovní lezecká stěna/

Nedostatky

- **zahrada pozbývá házecí plochy pro míčové hry, přírodní labyrinty**
- **nutnost postupné revitalizace travnaté plochy**
- **nutné opravy – chodník v severní části**

- ✚ **záměrem vedení školy bude zaplnit prostor přírodními labyrinty, hmatovou stezkou – v horizontu 5 ti let**

Metodické vybavení, pomůcky, didaktika, knihy

Vybavenost metodickými materiály, pomůckami a potřebami pro efektivní výchovnou a vzdělávací činnost pro pedagogické pracovníky je dostačující, postupně je i doplňována dle finančních možností školy. Do této kategorie také patří aktuální literatura pro nové směry ve školství, kde má naše škola snahu držet přední místo v místě působení. Učitelky se neustále vzdělávají, rozšiřují dosažené vzdělání o nová aktuální témata v pedagogice i psychologii.

- kabinety dostatečně vybaveny – aktuálně pravidelně doplňovány
- didaktické pomůcky v rámci možností doplňovány
- **knihovna – pedagogická**, která slouží také jako metodická **pomoc rodičům**
- **knihovna** – pro potřebu dětí – také doplňována (např. v rámci projektu MAP rozvoje vzdělávání ORP Třebíč II.)
- nadstandardní pomůcky pro didaktické, či námětové hry
- vybavenost tříd audio technikou, ve třech třídách video technika – **nutno postupně obnovit**
- **kamera** pro potřeby školy / záznamy akcí/
- **profesionální zesilovač – reproduktory** / pro potřeby pěveckého souboru/
- **keramická pec** – pro potřebu školy
- **laminovací přístroje, řezačky, vazače...**

Technické zázemí

- **4x počítače s připojením na internet**
- **1x Smart tabule – přízemí – červená třída**
- **telefonní ústředna** – propojení do všech tříd
- **wifi + notebooky + tiskárna – připojení** ve třídách pro potřeby pedagogů
- **3x kopírka** pro účely školy
- **2 pračky, 1 sušička, žehlička**
- **4 myčky** – na výdejních jídel
- **sekačka na trávu, křovinořez**
- **chladničky a mikrovlnné trouby** pro zaměstnance
- **sněhová fréza** – na odklízení sněhu
- **vybavenost školní jídelny** – zastaralá (postupně obnovujeme), ale zatím dle norem

 záměrem je obnova, případné doplnění mediální techniky

Pracoviště Kpt. Jaroše

- třída - prostorná, prosvětlená, s možnostmi různých koutků, zastínění žaluziové
- podlaha – část kryta kobercem, druhá část je PVC
- nábytek ve třídě barevně rozlišen, velikost židlí a pracovních stolků odpovídá hygienickým normám a požadavkům na heterogenní skupinu dětí
- možnost variabilního přeskupování a utváření hracích koutků
- prostory herny jsou opatřeny kobercovou házecí stěnou, tělocvičným nářadím

- ke třídě přináležejí umývárna a toalety, plně odpovídají hygienickým požadavkům
- uložení hraček a pomůcek - ve skříních a otevřených policích – vše v dosahu dětí
- lehátka pro odpočinek dětí jsou uskladněna v přilehlém prostoru a pro odpolední odpočinek jsou rozmístěna v hrací části třídy
- u třídy je výdejna jídla – kuchyňka – kvalitně vybavena, odpovídá hygienickým předpisům, organizačním možnostem

Zahrada

Třída většinou využívá zahradu kmenové mateřské školy. Má možnost využití i zahrady a hřiště při základní škole.

Metodické vybavení, pomůcky, didaktika, knihy

Platí totéž, co pro pracoviště Jar. Haška – učitelky mají částečně vlastní vybavení, částečně si materiály přenáší z hlavní budovy školy.

Technické zázemí

- **mobilní telefon**
- **stolní počítač**
- **kopírka**
- **pračka, žehlička**
- **myčka**
- **chladnička a mikrovlnná trouba** pro zaměstnance

Pracoviště Dukovanská

Podobná budova jako na Jar. Haška, ale o 1 pavilon větší

- třídy – jsou prostorné, prosvětlené, zastínění žaluziové – v jejich možnostech je uspořádání různých koutků aktivit – a to ve všech třídách
- podlaha – část pokryta kobercem, část kryta PVC
- nábytek ve třídách – opět barevně rozlišen, jeho uspořádání otevřených skříněk a zpřístupnění dětem vyhovuje pro zajištění koutků center aktivit – hracích koutků
- dětský nábytek – odpovídá hygienickým normám u heterogenních skupin
- uložení hraček v otevřených, dětmi přístupných policích a skřínkách
- prostory herny opatřeny házecími plochami, tělocvičným nářadím
- výdejny jídel – odpovídají hygienickým normám a předpisům
- koše a jiné kontejnery doplňují estetický vzhled tříd v náležité barvě
- vybavenost o nové pomůcky, zařízení se postupně realizuje
- vybavenost technikou pro pedagogickou práci je obdobná jako na MŠ J. Haška

- ✚ **obnova povrchu teras – v horizontu 7 let**
- ✚ **rekonstrukce podlahových povrchů – do 5 ti let**
- ✚ **obnova zařízení školní kuchyně – do 2 let**

Zahrada

Velký rozlehlý areál okolo celého komplexu budov, velké travnaté plochy, čtyři pískoviště. Plocha u příjezdového vchodu je natolik rozměrná, že by v budoucnu mohla sloužit pro další aktivity školy, po úpravách a celkové revitalizaci. Pro tuto realizaci nutno najít finanční prostředky.

- 4x zastíněná pískoviště
- altán
- centra aktivit
- vodní hra
- věže s klouzačkou
- balanční prvky + doplňky z přírodního materiálu
- pětiboká víceúčelová stěna

Nedostatky

- opět chybí házečí plochy, plochy pro míčové hry / branky, koše/

✚ záměrem je využít plochu pro keřový labyrint, vytvářet zahradu se zákoutím a prvky pro environmentální výchovu i pohybové vyžití v podmínkách terénu – do 5 ti let

Metodické vybavení, pomůcky, didaktika, knihy

Vybavenost pomůckami, metodickým materiálem, prostředky k pedagogické činnosti je dobrá, postupně se doplňuje o aktuální nové věci v souvislosti s programem školy.

- didaktické pomůcky doplňovány
- kabinety při každé třídě přístupné – menší prostory – vybaveny obdobně jako na pracovišti J. Haška
- **knihovna pedagogická** funkční – postupně doplňována – centralizovaná
- **žakovská knihovna** také doplňována o novinky (např. v rámci projektu MAP rozvoje vzdělávání ORP Třebíč II.)
- **audiotechnika** – v každé třídě – postupně modernizovat
- **videotechnika** – omezeně v některých třídách
- **laminátory, řezačky ...**
- nadstandardní pomůcky pro didaktické, či námětové hry
- dobrá vybavenost tělocvičného náradí a náčiní

Technické zázemí

- **2x kopírka** – pro potřeby školy
- **2x počítač – wifi + notebooky + tiskárna – připojení** ve třídách pro potřeby pedagogů
- **1x Smart tabule – žlutá třída**
- **2 pračky** na praní – pro potřeby školy
- **1 sušička**
- **6 myček** – kuchyňky u tříd
- **chladnička a mikrovlnná trouba** pro zaměstnance
- **traktůrek na trávu – sekačka, sněhová fréza**

- **telefonní ústředna** – propojení tříd

✚ **záměrem je obnova, případné doplnění mediální techniky**

3.2 Životospráva

- ✓ stravování zajišťují školní jídelny, dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava
- ✓ **skladba jídelníčků** odpovídá **nutričním doporučením** a je sledován spotřební koš
- ✓ **technologická úprava** potravin i tekutin odpovídá platným normám a předpisům, **upřednostňuje přípravu jídel dle zdravé výživy/** omezení tuků, cukrů, soli, využíváme čerstvých surovin, sezónní zeleniny a ovoce .../
- ✓ stravování je obohaceno o **díl zeleniny a ovoce v přesnídávkách**
- ✓ **pitný režim** – zajišťován školou jako součást stravovací jednotky po celý školní rok - celý den jsou na třídách konvice s čaji, vitamínovými nápoji, konvice s vodou
- ✓ **dětem poskytujeme dostatek času na jídlo, do jídla je nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly,** pokud jim v tom nebrání zdravotní omezení
- ✓ **technická vybavenost** kuchyní je odpovídající době pořízení /1985/1986/, obnovení je závislé na rozpočtových možnostech školy ze strany zřizovatele
- ✓ hygienické podmínky jsou **standardní** – průběžně kontrolovány a vylepšovány
- ✓ **interval** mezi jednotlivými jídly jsou opět dle norem a **nepřesahují délku 3 hodin**
- ✓ **individuálně je možno stravovat dítě dle** kulturních odlišností, či diety, vždy po domluvě s vedením školy a zaměstnanci kuchyně

- ✓ režim dne je upraven tak, aby byl pružný – s ohledem na individuální potřeby dětí
- ✓ v průběhu denních činností jsou zařazovány tělovýchovné chvílky, dětem jsou umožněny spontánní pohybové aktivity jak při činnostech ve třídě, tak během pobytových činností venku
- ✓ umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt venku, snažíme se do venkovního prostředí přenášet i řízené činnosti
- ✓ v denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, klidu nebo spánku jednotlivých dětí; dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátké relaxaci nabízeny klidové aktivity, které nenarušují odpočinek spících kamarádů
- ✓ děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, učí se pečovat a chránit své zdraví
- ✓ všichni zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu

- ✚ **vést děti k osvojování zdravých stravovacích návyků – nepřetržitě**
- ✚ **vytvářet prostor pro pohybové aktivity dětí – ve všech třídách zavést 1 den, ve kterém budou pohybové aktivity zavedeny významněji – průběžně**

3.3 Psychosociální podmínky

- ✓ vytváříme **bezpečné, respektující a přístupné prostředí pro všechny děti, rodiče i zaměstnance bez rozdílu**

- ✓ podporujeme prosociální vztahy mezi dětmi, společnými pravidly **předcházíme šikaně a společensky nežádoucím jevům**, pravidla jsou pozitivně formulována a aktivně užívána
  - ✓ děti vedeme k aktivitě a samostatnému rozhodování, děti mají možnost volby, mají možnost zažít úspěch
  - ✓ **prostředí školy** působí esteticky, zdobí jej práce dětí – výtvoři jsou umístěny tak, aby byly viditelné dětmi i jejich rodiči
  - ✓ **podnětné prostředí** – to je takové prostředí, které uvede do bdělosti celý nervový systém dítěte, které jej podněcuje, uspokojuje jeho zvědavost, je schopné zodpovědět mnoho otázek a zadat jich ještě mnohem víc
  - ✓ připravujeme děti na život **v multikulturní společnosti**, učíme je vnímat rozlišnosti, nacházet spójitost, toleranci k odlišnostem
  - ✓ pro **bezproblémový přechod z rodiny** mají rodiče (zvláště nejmladších dětí) možnost využít adaptační režim
  - ✓ **otevřené třídy** zajišťují pozvolný přechod do nového prostředí
  - ✓ respektujeme **individuální potřebu spánku** a odpočinku, uspořádání tříd umožňuje klidové činnosti dětí i v průběhu dne
  - ✓ pedagogičtí pracovníci citlivě reagují na **individualitu každého dítěte** respektováním jeho potřeb (biologických, psychických, sociálních i vývojových)
  - ✓ **pedagog ctí a zachovává rovnocenné postavení každého dítěte** – vyvaruje se projevům nerovností, zesměšňování, podceňování a diskriminace
  - ✓ **učitelka** plánuje tak, **aby poměr spontánních a řízených činností** v denním programu či v jiných i mimoškolních aktivitách byl vyvážený, **připravuje prostředí, pozoruje, vyhodnocuje proces učení a na základě toho plánuje další kroky rozvoje dětí**
  - ✓ **pedagog využívá forem práce**, které umožní **prožitkové učení** tak, aby zaujaly a zaktivizovaly děti; **využívá formy popisného jazyka** / podmínkou je individuální diagnostika dítěte/
  - ✓ **vztah pedagog a dítě je partnerský** / pedagog **konkrétně oslovuje dítě jménem, dívá se ve stejné výšce dítěti do očí, nehodnotí obecně, spíše pojmenovává**, dává dětem **jasné a srozumitelné pokyny, klade otázky s otevřeným koncem/**
  - ✓ **pedagog se vždy chová taktně a respektuje intimitu při osobní hygieně či potřebě**
  - ✓ přímost, vstřícnost, vcítění a naslouchání pedagoga – **podporuje aktivní spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte**
  - ✓ **je vždy vyloučeno manipulování** s dítětem, **zbytečné organizování**, které nevede k samostatnosti a neurotizuje dítě, **nezdravá podpora** přílišné soutěživosti
  - ✓ **pedagog tak svým jednáním podporuje vzájemnou důvěru, toleranci, pomoc, ohleduplnost, solidaritu...**- nenásilně ovlivňuje prosociální směřování ...
- ✚ **záměrem je vytvářet bezpečné prostředí v MŠ - nepřetržitě**
  - ✚ **učit děti projevovat své city, umět je vyjádřit - průběžně**
  - ✚ **posilovat osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků - neustále**

3.4 Organizace

- ✓ každá třída si tvoří vlastní program podle svých potřeb a potřeb dětí, obvykle je zaznamenan na třídní nástěnce, aby se na něj děti i učitelky mohly odvolávat

- ✓ vzdělávací program se uskutečňuje ve vzdělávacích blocích a tématech; pro záznam týdenního plánu je používána přehledná tabulka
- ✓ vzdělávací nabídka je strukturována do center aktivit, odráží cílené plánování samostatných nepřímo řízených činností, dále také přípravu ranních úkolů a námětů na zapojení rodičů do každého z témat
- ✓ princip center aktivit přenášíme i do venkovního prostředí nově vytvořených přírodních zahrad
- ✓ významnou prevencí konfliktů mezi dětmi je stanovení a dodržování pravidel, která jsou v každé třídě tvořena společně se skupinou dětí a jsou vždy pozitivně formulována
- ✓ je zajištěn **pravidelný denní režim**, který je ale zároveň pružný a flexibilní a odráží logiku toho, že pracujeme v programu Začít spolu
  - po příchodu do školky čeká děti a jejich rodiče „Ranní úkol“, kdy cílem této aktivity je ulehčit vstup dětí i rodičů do třídy, vytvořit prostor pro vzájemnou komunikaci a možnost získávat rodiče pro spolupráci; děti si v ranním úkolu procvičují různé dovednosti – poznávání, počítání, grafomotoriku, jazykové dovednosti apod.; úkoly jsou provázané s tématem týdne a jsou tak motivací pro další práci během dne
  - následují volné hry a činnosti dle zájmu a potřeb dětí; v době adaptace mohou rodiče v tomto čase zůstat s dětmi ve třídě (rodiče mohou do třídy vstoupit i kdykoliv během dne i po ukončení adaptace – jsou vítanými pomocníky pedagoga)
  - mezi půl devátou a devátou mají děti připravenou svačinu; dětem jsou připomenuty hygienické návyky a děti si berou svačinu samostatně
  - po svačině se scházíme v „Ranním kruhu“ – následují třídní rituály – přivítání, kalendář, motivace k denním činnostem, prostor pro sdílení, tělovýchovná chvilka ...
  - po ranním kruhu odchází děti pracovat do pracovních koutků tzv. „Center aktivit“

MANIPULAČNÍ A STOLNÍ HRY - centrum je zaměřené především na rozvoj jemné motoriky, fantazie, trpělivosti, vůle pro dokončení díla. Rozvíjí dovednost spolupracovat, posiluje koordinaci oko-ruka. Rozvíjí se zde matematické představy, sociální dovednosti, tvůrčí a estetické vyjádření.

POKUSY A OBJEVY – centrum slouží k různým pozorováním, pokusům, podporuje chápání přírodních zákonů, vede k prožitkům a objevování. Rozvíjí se zde i logické myšlení, děti se učí poznávat barvy, geometrické tvary, počty, čísla, což vede k rozvoji matematické pregramotnosti dětí.

KOSTKY – zde je vytvořen prostor k sebevyjádření. Rozvíjí se zde fantazie, představivost a tvořivost. Děti si procvičují jemnou i hrubou motoriku, zvyšují sebedůvěru, rozvíjí sociální a jazykové dovednosti, upevňují znalosti z různých oblastí, rozvíjí inteligenci.

POHYB - vytváří prostor pro rozvoj přirozených pohybových dovedností dětí, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, posiluje sebedůvěru, odvahy, vede děti k samostatnosti, zároveň dává prostor ke spolupráci.

Centrum **DOMÁCNOST** je pracovní koutek, kde si děti mohou hrát na domácnost. Děti pracují se skutečnými potravinami, se skutečným náčiním – nože (příborové), hrnce, vařečky, struhadla .....

V centru **DRAMATIKA** probíhají především napodobivé a námětové hry. Děti si hrají, napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjí své schopnosti zvládat

různé situace a chápat je. Hry jsou důležité pro rozvoj všech oblastí vývoje dítěte. Nedílnou součástí tohoto centra je i hudba, která je univerzálním prostředkem komunikace, zábavy, poučení i uklidnění dětí.

Centrum **KNIHY A PÍSMENA** slouží k podchycení zájmu o literaturu, o čtení a psaní (především jde o nápodobu čtení a psaní). Je to místo, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu písma, kde manipulací s knihou i písmeny se pomalu s nimi seznamují a postupně je rozpoznávají na základě tvaru.

DÍLNA - v tomto pracovně-technicky zaměřeném centru aktivit mají děti možnost pracovat s různým materiálem a nástroji, které obvykle vidí v dílnách svých rodičů. Součástí tohoto centra je pískovna. Písek je materiál podporující smyslový a tělesný rozvoj, koordinaci svalů celého těla.

DOPRAVA - námětové hry tohoto centra vedou děti ke kooperaci, poskytují jim radost, podporují jejich činnost a zároveň rozvíjí fantazii. Děti komunikují, vyměňují si myšlenky, upevňují se zde znalosti z různých oblastí (matematika, fyzika, jazykové dovednosti).

ATELIÉR - výtvarné činnosti poskytují dětem radost, prožitek a uspokojení. Podporují u dětí tvořivost, představivost, činnost a zvědavost a rozvíjí fantazii. Ateliér rozvíjí city dětí a umožňuje komunikovat beze slov. Rozvíjí jemnou motoriku, hmat, zrakovou percepci, podporuje koordinaci a inteligenční schopnosti.

- „Hodnotící kruh“ – po práci v CA se scházíme v opěť v kruhu, abychom zhodnotily, jak se dětem pracovalo, co děti zaujalo, kdo jim pomáhal, jak se při činnosti cítily, co se během dne dozvěděly, případně, co objevily
- pobyt venku – většinou propojen s tématem týdne – využíváme velkou zahradu a blízké okolí – městské lesíky, údolí s potokem a rybníky, městský park
- příprava na oběd, hygiena, oběd – děti jsou vedeny k sebeobsluze a samostatnosti, učí se dodržovat pravidla stolování; děti do jídla nenutíme, usilujeme o to, aby doba jídla byla příjemnou a nestresující součástí běžného dne
- odpolední odpočinek – je důležitou součástí pobytu dítěte v mateřské škole; většina dětí je v MŠ více jak šest hodin – odreagování, odpočinek, spánek nebo klidové činnosti, jsou součástí jejich psychohygieny
- po odpolední svačině následují odpolední volné hry dětí až do doby jejich odchodu ze školky

3.5 Řízení mateřské školy

- ✓ školu řídí ředitelka, která odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými právními normami České republiky
- ✓ ředitelka MŠ vytváří podmínky pro plynulý provoz zařízení a kvalitní výchovně vzdělávací činnosti ve všech třídách
- ✓ povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v náplních práce a příslušných směrnících
- ✓ snahou vedení je vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance
- ✓ ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců (kritéria pro hodnocení a odměňování), pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci
- ✓ vedení školy respektuje názor všech zaměstnanců i rodičů, nevyhýbá se konstruktivní a věcné kritice, neboť ta směřuje nejlépe k zamyšlení nad výsledky práce

- ✓ pedagogické a provozní porady jsou organizovány dle zpracovaného plánu (porady vedení 1x za měsíc, pedagogické 1x za dva měsíce, provozní 3x ročně)
- ✓ důležité informace jsou projednávány na poradách, ze kterých je veden zápis; mimořádné informace, zajímavosti či nabídky jsou zasílány e-maily, šířeny jsou též pomocí Messengeru, případně zapisovány do Informačního sešitu
- ✓ informační systém funguje i směrem ven – webové stránky školy, facebook, nástěnky pro rodiče, emaily
- ✓ škola má zpracovaný školní řád
- ✓ školní vzdělávací program je vypracován ve spolupráci se všemi pedagogy
- ✓ ke spolupráci rády vyzýváme i samotné rodiče
- ✓ s rodiči se pravidelně setkáváme na schůzkách (celoškolních, třídních, individuálních), vedení školy úžeji spolupracuje s třídními zástupci
- ✓ mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základními školami v nejbližším okolí (Kpt. Jaroše, Benešova, Na Kopcích), s místními organizacemi (FOŠ, HFK, HTK, MKS Třebíč) a s odborníky poskytujícími podporu a pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (SPC Jihlava, SPC Březejec – pracoviště Třebíč)

✚ **záměrem je propracovat se k participativnímu a týmovému řízení školy – v horizontu 3 let**

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- ✓ školu řídí ředitelka, která byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení s platností od 1. 8. 2018, v souladu s organizačním řádem školy přenesla ředitelka školy některé pravomoci na zástupkyně školy a na vedoucí školních jídelen, viz. pracovní náplně
- ✓ **pracovní náplně všech zaměstnanců** obsahují jednoznačné stanovení všech druhů činností
- ✓ v Mateřské škole DUHA Třebíč v současnosti pracuje 43 zaměstnanců – 23 pedagogů, 5 asistentů pedagoga, 1 školní asistent, 7 pracovníků školní jídelny a 7 provozních zaměstnanců
- ✓ pedagogický **sbor je stabilizovaný, profesionální**, je podporována týmová kolegialita, tvořivá atmosféra školy („Rotující návštěvy“, „Společné plánování“, „Vedeníčko“)
- ✓ pedagogičtí pracovníci mají **předepsanou odbornou kvalifikaci** – většina středoškolské vzdělání; 8 pedagogů (včetně pedagogů ve speciální třídě) má vysokoškolské vzdělání
- ✓ **další vzdělávání** se plánuje **podle potřeb školy** / programu a úrovně pedagogické práce – závěry kontrolní činnosti/, podle nabídek vzdělávacích institucí – je preferován aktivní přístup; v době vzdělávání pedagogů je plnohodnotně zajištěn provoz školy
- ✓ **sebevzdělávání** vychází z hospitačních činností a vlastního rozhodnutí na základě sebehodnocení, učitelky využívají knihovnu školy a **mohou** čerpat až 12 dnů samostudia ve školním roce, rozhodné slovo ohledně možností čerpání volna má zaměstnavatel
- ✓ **evidence vzdělávání vedena** u zástupkyní školy
- ✓ **úhrada** potřebných vzdělávacích akcí je řešena dle finančních možností školy /viz rozpočet/; na seminářích, které vychází ze zájmů pracovníka a netýkají se profesního zaměření pracovníka, se podílí pracovník finančně i časově

- ✓ **ředitelka cíleně vytváří podmínky** pro systematický profesní růst jednotlivých pracovníků (a to nejen pedagogických)
  - ✓ **směny pracovníků** jsou organizovány tak, aby plně pokryly pedagogickou činnost a byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti; překrývání je nastaveno v rozsahu minimálně 2,5 hodiny denně
  - ✓ **pedagogové a ostatní pracovníci** jsou ztotožněni se společenskými pravidly, jejich chování a práce je vždy na profesní úrovni
  - ✓ **personální dokumenty** jsou plně uceleny na základě ZP a jiných zákonných aktuálních úprav, respektují Všeobecné nařízení EU a Rady EU 2016/679 o ochraně osobních údajů; zohledňují potřeby zaměstnance i zaměstnavatele; pracovní podmínky jsou zakomponovány do pracovního řádu, pracovního plánu...
  - ✓ **osobní spisy pracovníků školy** jsou **uloženy na ředitelství školy**
    - obsahující veškeré pracovní doklady
    - doklady o odborné způsobilosti
    - platové výměry
    - zdravotní způsobilost
    - individuální osobní ohodnocení...
    - pracovní náplně
    - doklady o následném vzdělávání
  - ✓ **specializované služby**, jako je logopedie či péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (klinický logoped, speciální pedagog); škola spolupracuje se SPC Březejec nejen ohledně dětí zařazených ve speciální třídě, ale toto pracoviště zajišťuje i logopedickou depistáž a garantuje logopedickou péči pro ostatní děti z naší školy; učitelky na třídách jsou poučeny a předávají rodičům potřebné kontakty; škola (pedagogové či rodiče) též využívá dětského psychologa
  - ✓ **k prohlubování své profesionality využíváme metodiku Kompetentní učitel 21. století, která nastavuje mezinárodní profesní rámec kvality ISSA**
- ✚ **záměrem je udržet stabilní pracovní tým, kde každý ví, jaké jsou jeho kompetence - neustále**

3.7 Spoluúčast rodičů

„Škola nemůže být bez dětí – děti nemohou být bez rodičů“

Zásady spolupráce

- ✓ škola, její program i samotní zaměstnanci podporují rodinnou výchovu, pomáhají rodičům s péčí o jejich dítě, zásadně však nezasahují do soukromí rodiny
- ✓ škola chrání soukromí rodiny, zachovává naprostou mlčenlivost o záležitostech rodiny – zaměstnanci mají na vědomí, že pracují s důvěrnými informacemi /GDPR/
- ✓ pedagogové sledují konkrétní potřeby dětí, rodin – snaží se jim porozumět, vyhovět
- ✓ pedagog pravidelně informuje rodiče o prospívání dítěte
- ✓ zástupci školy komunikují vždy – **slušně, vstřícně, tolerantně, empaticky, zodpovědně**

- ✓ spolupráce funguje na základě vzájemného partnerství – respektu, oboustranné důvěře, vstřícnosti i porozumění

Formy spolupráce

- Denní osobní setkávání - vzájemné respektování

- ✓ při příchodu dětí do školy či odchodu dětí ze školy – výměna potřebných informací, buď osobně se týkajících dítěte, či organizace školy
- ✓ zajišťuje pravidelnou potřebnou vzájemnou informovanost o prospívání či pokrocích v rozvoji dítěte
- ✓ domlouvání s rodiči na vzájemném postupu ve výchově a napomáháním rodičům radou při vzniklých problémech
- ✓ **při ranním úkolu – pomoc rodiče dítěti splnit úkol, informovat se o probíhajícím tématu**
- ✓ vyhledávání asistentů – pomoc rodičů, kterým není lhostejné vzdělávání jejich dětí

- Schůzky rodičů – plánované, seznamovací

- ✓ s plány školy, tříd, akcemi školy, projekty, rozpočtem školy a jeho využitím
- ✓ rodičovským příspěvkem a jeho čerpáním
- ✓ návrhy školy - je vítán **vstup rodičů do plánování a navrhování akcí či činností**, včetně připomínek či námětů do plánu třídy
- ✓ s odborníky, učiteli ZŠ a seznamování se s možnou osvětou, týkající se výchovy a vzdělávání dětí

- Kontaktní zástupci rodičů – 1 - 2 zástupci z každé třídy

- ✓ pravidelné setkávání s vedením školy – řešení podnětů, informování ostatních rodičů ohledně plánování akcí školy a tříd, je v úzkém kontaktu s třídními učitelkami
- ✓ zapojení se do organizování akcí

- Setkávání při akcích školy

- ✓ **vzájemné využívání atmosféry porozumění, důvěry, srdečnosti, vzájemného respektu, ochoty spolupráce**
- ✓ pěvecká vystoupení, výstavy, výlety za doprovodu rodičů, společné brigády
- ✓ **programové setkávání se ve třídě s dětmi** – společná tematická odpoledne (dílňičky)

- Informační nástěnky – šatny tříd

- Anonymní dotazník, anketa rodičům – písemná forma vyjádření názorů a postojů

- Nabídka knih pro výchovu dětí – možnost půjčení si odborné literatury

- Konzultační dny, schůzky - v rámci spolupráce s rodinou, spolupráce při vypracování individuálních programů, možnosti působení na vzdělávání a výchovu doma

- Akce školy – pro rodiče s dětmi – **Rozsvícení vánočního stromu, oslava Masopustu, Dětský den – aktivně pořádaný s rodiči, Zahradní slavnost**

- Akce tříd – každá třída v průběhu roku pořádá akce nezávisle na školních akcích

- ✚ záměrem je usilovat o partnerskou komunikaci s rodinami dětí v širším kontextu celého vzdělávacího programu - průběžně
- ✚ respektovat přání a potřeby dětí a rodiny - neustále

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

V prostředí mateřské školy mohou být vzdělávány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. K posouzení podmínek pro přijetí dítěte se zdravotním znevýhodněním je nutné písemné vyjádření školského poradenského zařízení.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je takové dítě, které pro svůj rozvoj a naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Tato podpůrná opatření je ve většině případů mateřská škola schopna realizovat, děti se speciálními vzdělávacími potřebami se mohou vzdělávat v běžných třídách.

Podpůrná opatření

Prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitel mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte, včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitel školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Rámcové vzdělávací cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Jedinečnou příležitost, aby si dítě samo zvolilo formu, a způsob, jakým cíl splní, nám právě nabízí integrované učení v rámci programu „Začít spolu“. Plánování aktivit

do center, které rozvíjí všechny typy inteligence, nabízí dětem možnost vlastní volby, respektuje jejich potřeby i možnosti.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba zabezpečit:

- realizace stanovených podpůrných opatření
- spolupráce se zákonnými zástupci dětí
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stanovení podpůrného opatření

3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka (děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí) poskytujeme jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání.

- Pozvolný začátek – ptáme se, dáváme pokyny především pomocí otázek a individuální komunikace – vyhodnotit stav
- navazovat na to, co dítě umí, v případě potřeby používat komunikační kartičky
- rozvíjet komunikaci – kombinovat slova, gesta, mimiku, zapojit děti do všech aktivit, ale nenutit je; používat názorné pomůcky, ověřovat, zda dítě rozumí
- nechávat pomáhat ostatní děti – vzájemná interakce
- komentovat a rozšiřovat – posilovat to, co dítě umí
- zvyšovat očekávání – verbální odpověď místo gest
- opakovat – dávat dostatek času na porozumění
- zajistit inkluzi – v přípravě TVP jsou uvedeny konkrétní aktivity, úkoly pro dítě.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

- první diagnostika, sběr dat, **potvrdit si poznatky – konzultace a spolupráce s PPP**
- **individuální vzdělávací program s PPP** – se souhlasem rodičů
- **umožnit větší škálu nabídky, větší intelektové zatížení**, literaturu, pomůcky
- konzultace se ZŠ – možnosti externího postavení ve třídě...
- zajistit dítěti vstřícné prostředí, musí mít pocit bezpečí a možnost rozvíjení se

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí s odkladem školní docházky

- vyhodnocení příčin odkladu školní docházky - **s rodiči, PPP.**
- **pokud to daná situace vyžaduje, je možnost zpracovat Plán pedagogické podpory - program pro jednotlivé děti s odkladem / diagnostika dítěte / Plán odsouhlasí rodiče / pravidelná informovanost**
- **maximální spolupráce s rodiči – doporučení literatury**
- individuální cvičení jemné motoriky – doporučit vhodnost postupů; zrakové a sluchové percepce, diferenciací, smyslové hry, posilování sebevědomí dítěte .....
- využívání **odpoledního klidu k individuálnímu vzdělávání těchto dětí**

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání dle platných zákonů lze organizovat pro děti od 2 let věku. Rámcové cíle i záměry, které jsou obsaženy v RVP PV, jsou vhodné i pro děti od 2 do 3 let věku.

Podrobněji rozpracováno v příloze: **ŠVP pro třídu dětí od 2 do 3 let**

- je potřeba **respektovat vývojová specifika tohoto období**, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí
- je třeba dodržovat **denní režim**
- zajistit **pocit bezpečí**, emočně děti podpořit
- věnovat se dětem **individuálně**
- stanovit **srozumitelná pravidla**
- z výchovných metod stavět na nápodobě, situačním učení, umožnit dětem prožívat a rozvíjet se **především hrou**

Materiální podmínky

Naše mateřská škola má tu výhodu, že máme samostatnou třídu pro tuto věkovou skupinu. Je zde uzpůsoben nábytek pro potřeby těchto dětí, třída je vybavena vhodnými hračkami pro tuto věkovou skupinu.

Životospráva

Je zde mírně upraven denní režim, děti dostávají dříve oběd, je jim zajištěna dopomoc při stolování – dokrmování.

3.11.1 Organizace vzdělávání

V této třídě je prodlouženo adaptační období, dětem je poskytován dostatek času na veškeré aktivity. Při organizaci vzdělávání a plánování jednotlivých činností vychází pedagogové především z aktuálních potřeb a zájmů té dané skupiny dětí.

Psychosociální podmínky

Je velmi důležité nastavení pravidel ve spolupráci s rodinami dětí, aby samotný přechod do nového, cizího prostředí byl pro děti co nejméně traumatizující. Rodiče jsou instruováni paní učitelkami hned po zápisu dětí do této třídy. Mají pak možnost v prázdninovém týdnu využít nabídku na strávení času společně s dítětem v této třídě. Pedagogům této třídy

je nápomocen školní asistent, který pomáhá dětem se sebeobsluhou a zároveň usiluje o zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dětí.

Personální podmínky

Třídu pokrývají dvě paní učitelky, jejichž úvazky jsou nastaveny tak, aby umožnily co nejdelší překrytí. Na třídě je s pedagogem přítomen školní asistent.

Obsah vzdělávání

Dítě ve věku od 2 do 3 let má jiné potřeby než starší děti, mají rády rituály, pravidelně se opakující činnosti. Tyto děti potřebují mít volnost pohybu, nejčastěji se učí nápodobou, mají velkou touhu poznávat a objevovat nové věci. I u této věkové skupiny se nám osvědčuje nabízet metodu prožitkového učení.

Paní učitelky i v této třídě zařazují prvky z programu „Začít spolu“, který je uzpůsobený momentálním schopnostem dané skupiny dětí.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd včetně bližších charakteristik

Mateřská škola Duha Třebíč

Pracoviště Jar. Haška / šestitřídní /

- **červená třída** – heterogenní skupina dětí
- **zelená třída** – heterogenní skupina dětí s integrací
- **žlutá třída** – heterogenní skupina dětí
- **modrá třída** – heterogenní skupina dětí na **odloučeném pracovišti při ZŠ**
- **duhová třída** – homogenní skupina dětí mladší 3 let věku
- **bílá třída** – **speciální třída podle § 16 odst. 9** / skupinová integrace; třída, která se zaměřuje na rozvoj komunikačních dovedností dětí/

Pracoviště Dukovanská / pětitřídní /

- **červená třída** – heterogenní skupina dětí s integrací
- **zelená třída** – heterogenní skupina dětí s integrací
- **žlutá třída** – heterogenní skupina dětí
- **modrá třída** – heterogenní skupina dětí s integrací
- **oranžová** – heterogenní skupina dětí

Mateřská škola má 11 tříd na třech pracovištích. Pouze jedna třída je homogenní. Je to třída na pracovišti Jaroslava Haška a je pro děti mladší 3 let věku.

Zbýlé třídy jsou heterogenní.

Věkově smíšené třídy umožňují

- akceptovat, že děti jsou si nejpřirozenějšími učiteli, předávají si zkušenosti i dovednosti
- spolupráci mladších a starších
- respektování individuálního tempa dětí i jejich individuálních zvláštností

Běžné třídy mají kapacitu 28 dětí, obvykle se naplňují do počtu 24. Speciální třída má kapacitu 14 dětí.

Všechny třídy pracují v mezinárodním programu Začít spolu. Jsou uspořádány do center aktivit tak, aby dokázaly rozvíjet všechny inteligence každého dítěte podle H. Gardnera. Vybavení zároveň umožňuje jejich variabilitu dle aktuálního složení třídy. Názvy jednotlivých center se v jednotlivých třídách mohou lišit.

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

- společně přednostně zařazovat sourozence, pokud je to možné respektovat přání rodičů
- dle počtu volných míst ve třídách na pracovištích po odchodu předškoláků do ZŠ
- poměr děvčat a chlapců ve třídě – cílem je genderově vyrovnaný podíl
- poměr věkových skupin v heterogenní skupině – přibližně na třetinový poměr
- do logopedické třídy – speciální potřeby dítěte / nutné doložit podklady odborníků (klinického logopeda, doporučení SPC)
- individuální integrace – na základě doporučení do běžné třídy s asistentem / upravuje se počet dětí
- dle vzdálenosti bydliště od jednotlivých pracovišť

4.3 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou pedagogů

- pedagogickou práci zajišťují 2 učitelky – dopolední a odpolední směna
- učitelky se překrývají po dobu pobytu venku a oběda (výjimečně při vzdělávacích činnostech), či při dalších činnostech, zpravidla v čase od 9,30 – 12,30
- provozní doba běžných tříd – celodenní / informační tabule v šatně dětí
- úklid a čistotu na oddělení zajišťuje 1 uklízečka, podle pracovní náplně
- stravování, výdej jídel se děje podle Vnitřního řádu školní jídelny – zajišťují pracovníci školní jídelny za pomoci provozních zaměstnanců
- pitný režim dětí ve třídě organizačně zajišťuje škola
- provoz tříd je upraven tak, aby byla vytíženost tříd efektivně využita
- na pracovišti funguje vždy jedna třída jako „scházecí“ a „rozcházeč“, kde jsou děti v okrajových časech, tzn., než se otevře jejich třída, případně po skončení provozu v jejich kmenové třídě

4.3.1 Organizace třídy zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností dětí

- dopolední vzdělávací práci zajišťuje pedagog jako v běžné třídě
- logopedickou činnost zajišťuje logopedický asistent / průměrně 10 minut s 1 dítětem - individuálně v oddělené místnosti
- odpolední směna jako v běžné třídě / délka provozní doby na informační tabuli
- úklid a čistotu zajišťuje škola - uklízečka
- stravování, pitný režim, výdej jídel – zajišťují pracovníci školní jídelny

4.3.2 Organizace třídy pro děti od 2 do 3let věku

- ranní nástup dětí zajišťuje učitelka + školní asistent
- společnou vzdělávací činnost, pobyt venku a stravovací část – 8,30 až 12,30, zajišťují 3 osoby – 2 učitelky + 1 školní asistent

- odpolední část – po odpočinku do odchodu dětí, zajišťuje 1 učitelka a 1 školní asistent
- program v dané třídě vychází z našeho školního vzdělávacího programu, ale respektuje vývojová specifika této třídy

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Do mateřské školy DUHA jsou přijímány děti dle platné legislativy a kritérií, které stanovil zřizovatel ve spolupráci s řediteli mateřských škol.

Kritéria pro přijímání dětí jsou zveřejněna na webovém portále města Třebíče Zápis do MŠ, na stránkách školy i na nástěnce v chodbě školy.

Zařazení dítěte probíhá formou zápisu zpravidla v první polovině května předcházejícího školního roku. O termínu zápisu je veřejnost informována v tisku, prostřednictvím plakátů, webu.

O přijetí dítěte do školy rozhoduje ředitelka školy podle § 34 zákona č. 561/2004 (školský zákon) podle kapacity školy a o svém rozhodnutí písemně informuje zákonné zástupce.

MŠ DUHA přijímá děti od 2 let věku (zpravidla do třídy, která je pro tuto věkovou skupinu zřízena), děti od 3 let jsou přijímány do všech ostatních tříd, neboť všechny ostatní třídy jsou heterogenní.

4.5 Povinné předškolní vzdělávání

Od září roku 2017 je povinné předškolní vzdělávání pro děti, které do 31. 8. dosáhnou věku 5 ti let.

- Povinné předškolní vzdělávání je stanoveno v době od 8,00 do 12,00 hodin.
- Rodiče jsou povinni vodit děti na vzdělávání, v případě nepřítomnosti je třeba dítě omluvit – osobně, nebo telefonicky a poté do omluvného listu uvést důvod nepřítomnosti dítěte (nemoc, rodinné důvody apod.) – viz. Školní řád.
- Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.
- V případě, že si rodiče zvolí **individuální vzdělávání**, tzv. vzdělávání doma, tato stanovená norma pro ně neplatí. Podmínkou je, že dítě musí být přijato do MŠ a rodič požádá o individuální vzdělávání. Ředitelka rodičům doporučí vzdělávací oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno a zároveň stanoví termín (i náhradní) pro **individuální přezkoušení** v období konec listopadu a začátek prosince. Na základě pedagogické diagnostiky škola stanoví další postup, případně může doporučit návštěvu školského poradenského zařízení. Pokud se rodič s dítětem k přezkoušení nedostaví, lze individuální vzdělávání ukončit a dítě musí nastoupit do mateřské školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Když dítě nastoupí do MŠ, poprvé opustí bezpečí své rodiny, postupně se zařadí do širších sociálních vztahů a překoná velmi náročný životní milník. Proto první dojmy mohou dítěti ovlivnit celý další vzdělávací život, jeho chuť k učení a vědění.

5.1 Zaměření školy

Program školy POJĎME TAM I ZPĚT, PROJÍT CELÝ SVĚT byl zpracován na principech programu Začít spolu, neboť ten výchovu a vzdělávání propaguje jako celistvý proces, jenž zasahuje celou osobnost dítěte. Usilujeme o to, abychom každé dítě vnímaly s úctou a respektem a snažily se maximálně o rozvoj jeho potencialů. V atmosféře založené na porozumění, bezpodmínečném přijetí a empatickém naslouchání vytváříme podmínky pro přirozenou činnost dětí – hru. Podnětné prostředí je uspořádáno do center aktivit, jež vytváří prostor pro prožitkové učení, kooperativní činnosti, učení se ze života a pro život a učení se navzájem. Děti vedeme k vlastnímu hodnocení, co se nám povedlo, případně nepovedlo (práce s chybou), co jsme dokázali, učíme děti pojmenovávat vlastní pocity a učíme je pocity i vyjádřit – slovně, symboly. Děti mají příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého s respektováním délky, rychlosti, podílu aktivity i pasivity. Mají příležitost se učit mnoha způsoby s využitím nabídkové škály činností, podnětů, námětů, pokusů, objevů dle vlastního výběru.

Naší snahou je, abychom dokázaly být dětem průvodci na jejich cestě za poznáním, abychom je dokázaly pouze vést, a ne jim cestu ukazovat, abychom je nechaly přemýšlet, hledat, zkoušet, chybovat, poučovat se z chyb, diskutovat, ptát se .....

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Vytvářet u dětí pozitivní postoje ke světu, životu a kultuře, probouzet kladný vztah k přírodě, prostředí i k místu, ve kterém žijeme.
- Osvojit si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost.
- Rozvíjet u dětí schopnost učení vzhledem k jejich vývojovým specifikům.
- Získat osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí, a to ve spolupráci s rodinnou výchovou, jíž jako instituce doplňujeme.

Celková filozofie školy je založena na přátelském a vstřícném prostředí pro děti a jejich rodiče.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Malé dítě nejčastěji vnímá okolí svými smysly, postupně začíná propojovat svoje představy s myšlením, začíná poznávat širší svět. Náš program usiluje o to, aby přerod malého dítěte ve zralého předškoláka se uskutečnil s respektem k jeho individualitě.

Vzdělávání se uskutečňuje v průběhu celého dne, při všech činnostech a situacích ve školce vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

- **usilujeme o individuální přístup ke každému dítěti**
- **nabízíme integrované učení hrou**
- **rozdvíjíme schopnosti, znalosti a dovednosti dětí prostřednictvím plánované činnosti v centrech aktivit**
- **vytváříme prostor pro samostatné rozhodování a přijímání odpovědnosti za ně**
- **usnadňujeme přechod dítěte z rodinného prostředí tím, že se snažíme o aktivní spolupráci s rodinou**
- **podporujeme profesní a osobnostní rozvoj pedagogů**

Jednou ze základních forem práce v programu Začít spolu je **integrované učení hrou a činnostmi**. To probíhá nejčastěji v týdenních, 14 -ti denních, či měsíčních cyklech.

V centrech aktivit jsou připravené takové úkoly, které děti vedou k objevování, umožňují jim spolupracovat, vzájemně si pomáhat, hrát si, společně řešit problémy, učit se od sebe navzájem atp. – **kooperativní a situační učení**. Úkoly jsou prakticky zaměřené, děti pracují s reálnými materiály a předměty, které jsou k dispozici v každém z center a jsou jim běžně dostupné – **prožitkové učení**. Připravené úkoly jsou odstupňovány podle obtížnosti, děti si mohou samy volit – **princip vzdělávací nabídky**.

Při práci v centrech aktivit tedy nastává ve třídě situace, v níž se paralelně vedle sebe a v tentýž čas odehrávají různé činnosti. V každém centru aktivit pracuje skupinka dětí na jiném úkolu, které spojuje jedno téma, kterým se ve třídě po určitou dobu zabývají. Samozřejmostí je propojení probíraného s reálným životem i mimo mateřskou školu (exkurze, výpravy, besedy...). Je zde i prostor pro zapojení rodičů, kteří přicházejí do třídy a dělí se s dětmi o své záliby a dovednosti, vyprávějí dětem o svém povolání, svých koníčcích atp. – **spontánní sociální učení**. Pokud děti samostatně pracují v centrech aktivit, učitel „přechází“ nejčastěji do role pozorovatele. Sleduje, jak se dětem daří, poskytuje podporu a individuální pomoc dětem, které ji potřebují. Samozřejmě, že jsou i situace, které vyžadují, aby učitel pracoval s dětmi přímo v některém centru aktivity, poskytoval dětem dopomoc, či je provázel při plnění úkolu. Po ukončení činností se všichni sejdou v **reflektivním kruhu**, kde mohou děti zhodnotit, jak se jim dnes pracovalo, co se jim dařilo, či nedařilo, co je nejvíce zaujalo, kdo jim v práci pomohl nebo poradil, co nového se naučily, jak se při činnosti cítily. Je zde prostor i pro zpětnou vazbu od učitele.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Děti se závažnými poruchami řeči (speciální třída podle §16 odst. 9)

- každé dítě s narušenou komunikační schopností má vlastní spis, jehož součástí je „**Plán rozvoje dítěte**“, jenž je zpracován dle veškerých dostupných diagnostických materiálů i informací od rodičů, nebo vlastního pozorování...
- **rodiče jsou seznámeni se stanoveným programem a pravidelně informováni** o postupech, či dosažených výsledcích, maximální spolupráce v zájmu dětí (sešitky)

- konzultace programu se SPC – **konziliární dozor** na škole
- diagnostické vedení zajištěno ve spolupráci s **klinickými logopedy** – přímo na škole, v případě akutní potřeby telefonicky
- **denní individuální náprava** v samostatné učebně s logopedickými asistentkami, délka je individuální, vyplývá z diagnózy dítěte, potřeby dítěte, aktuálního nastavení dítěte – zodpovídá pedagog

Děti se speciálně vzdělávacími potřebami/ integrace – asistenti pedagoga

1) s Downovým syndromem,

2) s vrozenou oční vadou,

3) s kombinovaným postižením - s hyperkinetickou poruchou aktivity a pozornosti,

4) s kombinovaným postižením - s poruchou autistického spektra – opožděným vývojem řeči,

- vytváříme optimální podmínky pro začleňování do kolektivu
- nastavujeme pravidla a rituály
- využíváme metody, které posilují sociální, poznávací a mentální dovednosti
- zaměřujeme se na všestranný rozvoj manipulačních dovedností
- **spolupracujeme s rodinou a odborníky na individuálním vzdělávacím programu dítěte**

Péče o děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, cizince

- vytváříme optimální podmínky, snažíme se o kompenzaci jejich nevhodných životních podmínek, individuálně přistupujeme k zákonným zástupcům při vyspecifikování problémů
- **spolupracujeme se sociálními pracovníky**
- **podmínkou je rovný přístup, bráníme případnému psychickému tlaku** ze strany veřejnosti, respektujeme materiální možnosti rodičů
- **cíleným individuálním vzdělávacím programem** odstraňujeme životní handicap dítěte
- vzdělávání **dětí cizinců** zajišťujeme běžnou integrací do tříd, v případě potřeby je vypracován plán pedagogické podpory, dětem cizinců, na které se vztahuje povinné předškolní vzdělávání, je poskytována jazyková příprava v rozsahu 1 hodiny týdně.

6. Obsah předškolního vzdělávání

Ústřední téma vzdělávacího programu - POJĎME TAM I ZPĚT, PROJÍT CELÝ SVĚT - Mateřské školy DUHA Třebíč je „ROK S KNIHOU“

Proč „Rok s knihou“?

Protože: „S knížkou můžeš snít,
můžeš se smát,
můžeš si hrát,
můžeš svět objevovat.“

Tak to pojd' me dětem ukázat .....

Zastřešující téma „Rok s knihou“ bylo vybráno na pedagogické radě většinou pedagogického sboru. Učitelky do ŠVP navrhly 7 hlavních integrovaných bloků. Pět integrovaných bloků koresponduje s názvy dětských knih a je rozpracovaných v ŠVP, šestý integrovaný blok s názvem „Bílá kniha“ je tzv. otevřený, jeho obsah si utvářejí pedagogové na úrovni třídních vzdělávacích programů a sedmý integrovaný blok je připraven pro distanční vzdělávání předškoláků.

- **HONZÍKOVA CESTA**
  - *cesta, doprava, kamarádi, rodina, venkov (příroda, zvířata), ...*
- **MACH A ŠEBESTOVÁ**
  - *pravidla a chování, mezilidské vztahy, škola, cesty časem, zdraví, ZOO ...*
- **CHALOUPKA NA VRŠKU**
  - *tradice, svátky, oslavy ...*
- **POHÁDKOVÝ DĚDEČEK**
  - *vše, co souvisí s pohádkou, rodinou, dopravou ...*
- **FERDA MRAVENEK**
  - *práce všeho druhu ☺, hmyz, louka, zvířata ...*

- **BÍLÁ KNIHA**

- *je zpracován pouze v třídním vzdělávacím programu a slouží třídě pro realizaci témat a vzdělávacích obsahů, které se do předchozích 5 ti integrovaných bloků tzv. „nehodí“, bylo by „šroubovitě“ je do nich zařazovat.*

- **POHÁDKOVÁ KNIHA**

- *je zpracována pro distanční vzdělávání předškoláků, pomocí klasických pohádek posílujeme jednotlivé oblasti rozvoje předškoláka v domácím prostředí*

Východiska pro plánování a realizaci integrovaných bloků ve třídách

Integrované bloky máme v ŠVP z důvodu individualizace, o kterou se ve vzdělávání dětí snažíme, formulované obecně, tedy tak, aby jejich rozpracování do podoby podtémat a vzdělávací nabídky dělaly až učitelky na třídách a mohly v nich zohledňovat specifika skupiny dětí, se kterou pracují – věkovému, genderovému složení třídy, možnostem spolupráce s rodiči i samotným možnostem učitelek, vždy ale s respektem k pravidlům vyplývajícím z ŠVP.

Integrované bloky v našem ŠVP zasahují všechny vzdělávací oblasti (jsou tedy vzhledem k oblastem průřezové) a směřující v průběhu školního roku ke všem vzdělávacím cílům.

Každá třída si volí pořadí realizace jednotlivých integrovaných bloků tak, aby to vyhovovalo konkrétní situaci ve třídě. Při plánování na úrovni třídy mohou učitelky postupovat tak, že realizují po určité období jeden integrovaný blok a jeho podtémata jako celek, nebo si podtémata z různých integrovaných bloků vybírají flexibilně, tzv. na „přeskáčku“.

Při plánování vzdělávacího obsahu na úrovni jednotlivých tříd vycházíme z tzv. vstřícného modelu plánování. Učitelky při výběru konkrétního krátkodobého tématu (např. týdenního/čtrnáctidenního) vycházejí ze „zásobníku“ podtémat, která si pro svoji třídu k jednotlivým integrovaným blokům stanoveným v ŠVP navrhly. Vybírají takové téma, které reaguje na momentální dění v mateřské škole i mimo školu (příchod nového dítěte do MŠ, situace v rodině, co se děje ve městě, co se děje v přírodě...) a také na potřeby, zájmy a přání, která přicházejí od dětí (dinosauři, vesmír, Pokémoni...).

Do třídního vzdělávacího programu mají možnost vstupovat svými náměty děti i rodiče, v každé třídě tak vzniká originální třídní program.

Třídní vzdělávací program je se školním vzdělávacím programem kompaktní, doplňuje a rozvíjí jej. Pro pochopení kompaktnosti je třeba sledovat oba programy.

S aktuálním tématem a vzdělávací nabídkou, kterou učitelky s dětmi v daném období realizují, jsou prostřednictvím nástěnek pravidelně seznamováni rodiče.

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: HONZÍKOVA CESTA

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto IB je jednak využití na počátku školního roku – Honzík při svém pobytu u babičky poznává nové kamarády – seznamování s prostředím MŠ, s novými kamarády; setkává se s přátelstvím i jeho odvrácenou tváří – pravidla ve školce; umožní nám taktéž osvětlit vztahy v rodině. Ke knížce se můžeme vrátit i později, když budeme chtít zařadit témata o přírodě, zahradě, domácích zvířatech, dopravě i cestování.

DÍLČÍ CÍLE:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem se vidí

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zvládá chůzi, běh, skok, udrží rovnováhu
- správně drží tužku, stříhá, lepí, manipuluje s drobnými předměty (navléká korálky, pracuje s plastelínou)
- udrží pozornost při poslechu pohádek, příběhů
- zapojuje se do hry (pozoruje, aktivně se účastní)
- spolupracuje s kamarády, domluví se, podělí se, pomůže kamarádovi
- dokáže přijmout porážku, unese neúspěch, ale i úspěch
- napodobuje pozitivní vzory a chování ve svém okolí
- dodržuje dohodnutá pravidla
- zvládá chůzi ve dvojicích (i na delší vzdálenost), aktivně pozoruje a zajímá se o změny v přírodě, zvládá přesun na neznámá místa (výlet, návštěva školy, jiná třída)
- dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu venku

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- lokomoční, nelokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty
- poslech čtených a vyprávěných příběhů
- tématická hra/dramatizace (rodina, zvířata...)
- hry na rozvoj kooperace
- společenské hry, soutěže – umět přijmout prohru
- pozitivní vzory vztahů a chování
- tvorba přiměřeného množství pravidel soužití ve třídě
- procházky do blízkého prostředí, pozorování okolní přírody, výlety
- hra a aktivit na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: MACH A ŠEBESTOVÁ

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto IB je se s Machem a Šebestovou učit pravidla slušného chování a mezilidských vztahů – vytvářet pravidla pro fungování třídy a seznámit se s péčí o své zdraví. Zároveň budeme pomocí kouzelného sluchátka cestovat časem a rozvíjet fantazii a představivost dětí.

DÍLČÍ CÍLE:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje,

o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- zorganizovat hru, dodržovat pravidla hry
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby či dramatickou improvizací apod.)
- rozhodovat o svých činnostech
- spolupracovat s ostatními
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- řešit problémy, úkoly a situace, nalézat nová řešení
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- spontánní hra
- námětové hry a činnosti

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- dramatické činnosti a hry podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi
- činnosti podporující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající pohodu, realizace společných zábav a slavností
- četba, vyprávění a poslech s etickým obsahem a poučením
- společné diskuse, rozhovory, komentování zážitků a aktivit
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, objevování)
- kooperativní činnosti a aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti a příležitosti práce s obrazovým materiálem, encyklopediemi a různými sdělovacími prostředky
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti zaměřené na experimentování
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, jak svět přírody, tak i svět lidí

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: CHALOUPKA NA VRŠKU

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto bloku je podporovat přirozenou dětskou zvědavost a radost, aktivně spoluprožívat a prociťovat zvyky, obyčeje a oslavy. Tato knížka nás provede lidovými tradicemi a oslavami, které se váží k jednotlivým svátkům v průběhu celého roku – pečení brambor, Svátek všech svatých, Barborky, Mikuláš, Vánoce, Nový rok, Masopust, Velikonoce. Dětem tento blok přinese povědomí o původu svátků tradic a historii.

DÍLČÍ CÍLE:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi i společností

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije.
- Chápe, že vyhybat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními hodnotami a normami, i co je v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstřícně (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i nebezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: POHÁDKOVÝ DĚDEČEK

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto bloku je vtáhnout děti do Martínkových a dědečkových příběhů. Dědeček umí pohádky vypravovat téměř o čemkoli. Můžeme s Martínkem pouštět draky, pozorovat odlet ptáků, cestovat vlakem, sklízet ovoce, nebo třeba i porozumět rodinným vztahům. A v neposlední řadě prožít společně zážitky, vcítit se do postav z příběhů a pochopit jejich chování a vlastnosti.

DÍLČÍ CÍLE:

- vytváření povědomí o morálních lidských hodnotách
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a zdraví druhých, chová se odpovědně
- Komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými
- rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá
- vnímá, že pomoc, ohleduplnost k druhým a slabším je důležitá, vnímá nespravedlnost, ubližování a lhostejnost
- cestou pokusů, objevů, zkoušení, experimentování a vlastními nápady řeší problémy
- využívá logické, matematické i empirické postupy při řešení úloh a různých situacích
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – hudebními, výtvarnými, řečovými, dramatickými apod.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- mít vlastní názory a postoje, umět se vyjadřovat a být samostatný
- prožít radost ze zvládnutého a poznaného
- pochopit a respektovat pravidla, přijímat své povinnosti
- chovat se zodpovědně k životnímu prostředí, k živým bytostem a věcem
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat smysluplně a samostatně myšlenky, nápady, pocity
- domluvit se slovy, gesty a improvizovat
- chápat základní číselné a matematické pojmy a prakticky je využívat
- uplatňovat základné formy společenského chování
- pochopit svou roli ve třídě, skupině, v rodině
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluch, zrak, chuť, hmat, čich)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, o živé i neživé přírodě

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení..), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, smyslové hry, námětové hry a činnosti
- sociální a interaktivní hry hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a výtvarný hry
- výlety do okolí, přírody, návštěva různých akcí, pozorování přírody, prostředí a života v něm
- dramatické činnosti zaměřené na různé chování, situace a vyjadřování pocitů a nálad mimikou
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování a vyprávění zážitků a aktivit, co vidělo nebo slyšelo, vyřizování vzkazů a zpráv
- prohlížení a „čtení“ knížek, časopisů, vyhledávání, přiřazování, vystřihování
- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření smysluplných pravidel ve třídě
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební apod. podněcující tvořivost, nápaditost, vyjadřování a estetické vnímání
- hry na téma doprava, bezpečné chování v dopravních situacích, modelové situace silničního provozu
- manipulační činnosti s různými pomůckami, nářadím, materiálem...

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: FERDA MRAVENEC

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto bloku je ničeho se nebát, se vším si poradit a vše opravit jako Ferda Mravenec. Budeme se tedy s ním učit pracovat, zacházet s různými materiály, používat nářadí, vážit si lidské práce, živé i neživé přírody a být ohleduplný ke svému zdraví i zdraví druhých. Naučíme se i zdravému životnímu stylu. A nesmíme zapomenout ani na jeho kamarády, kterých je plná louka i les.

DÍLČÍ CÍLE:

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj základních postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- má poznatky o světě lidí, přírody i techniky
- k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně
- při zadané práci dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné okolní prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s nářadím, náčiním a materiálem)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly (práce na zahradě, jednoduché úklidové práce a udržovat pořádek)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- popsat jednoduchý pracovní postup
- projevovat zájem o knížky (týkající se profesí a nářadí...)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vyjadřovat svou představivost a fantazii při tvořivých činnostech
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s kamarády, navazovat a udržovat přátelství
- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát férově
- vyjadřovat prostřednictvím hudebních, výtvarných i pohybových činností krásy a život v lese
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- pomáhat a pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny, chránit přírodu, živé tvory)

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- činnosti zaměřené na jednoduché úkony s předměty, nástroji, náčiním, materiálem
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (úklid, práce na zahradě)
- tematické hry seznamující dítě s různými druhy řemesel, zaměstnání a povolání
- prožitkové aktivity zaměřené na polytechnickou výchovu
- hry přibližující pravidla vzájemného styku (spolupráce, zdvořilost, ohleduplnost, tolerance)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří)
- příležitosti a činnosti zaměřené k ochraně zdraví (preventivní programy, besedy o dentální hygieně, chování při setkání s cizími lidmi)
- hry zaměřené na poznávání zvuků (zpěv ptáků, šumění lesa...)
- záměrné pozorování a zkoumání předmětů, jejich pojmenování a určování vlastností
- vycházky do přírody (hry na zkoumání a pozorování života hmyzu)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií o přírodě
- praktické pokusy s přírodními i umělými látkami, materiály

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU: POHÁDKOVÁ KNIHA – DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

HLAVNÍ SMYSL INTEGROVANÉHO BLOKU:

Záměrem tohoto IB je poskytnout zábavným a poutavým způsobem vzdělávání distanční formou dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Prostřednictvím pohádek u dětí rozvíjet zrakové a sluchové vnímání, před čtenářské, před matematické a řečové dovednosti, představivost, kreativní a fantazijní prožívání a podpořit zájem o knihy.

DÍLČÍ CÍLE:

- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (čísla, abeceda)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo a dovede postupovat podle

instrukcí a pokynů, je schopno se dobrat výsledků, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- sluchově rozlišovat začáteční hlásky ve slovech, zvládat rytmizaci slov a určovat počet slabik
- sledovat očima zleva doprava
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.
- chápat základní a matematické pojmy, element. matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zvládat manipulaci s nůžkami, lepidlem
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- projevovat zájem o knížky a klasické pohádky
- soustředěně vyslechnout celou pohádku, porozumět slyšenému, zachytit myšlenku příběhu, pohádky a pokusit se reprodukovat její děj
- rozvoj schopnosti sebeovládání (umět zodpovědně přistupovat k plnění úkolů i v domácím prostředí
- snažit se zapojit do drobných domácích prací

OBSAH IB (VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA):

- O třech prasátkách
- O Koblížkovi
- Pohádka o veliké řepě
- O kohoutkovi a slepičce
- Červená Karkulka
- O Budulínkovi
- Pohádka O třech medvědech

Dílčí projekty a programy:

K rozvoji pohybové gramotnosti předškolních dětí nabízíme zapojení do:

- Předplavecké výchovy pro předškoláky – zajišťuje místní Plavecká škola ve spolupráci s mateřskou školou
- Se Sokolem do života – jedna třída se opakovaně zapojila do těchto pohybových činností ve spolupráci se Sokolem, projekt si klade za cíl vzbudit v dětech zájem o aktivní sportování, vede je k týmové spolupráci, rozvoji pohybové gramotnosti a přináší radost z plnění úkolů jak individuálních, tak skupinových
- Spolupráce se sportovními kluby – Fotbalovou školou Třebíč a Komunitním sportovním centrem a.s.

O rozvoj dalších gramotností usilujeme pomocí

- Školičky – individuální příprava předškoláků v jednotlivých třídách se naplňuje různě, jejím cílem je posilování připravenosti na školu. Většinou se uskutečňuje během klidových činností po obědě – předškoláci procvičují dovednosti potřebné pro vstup do školy – grafomotoriku, senzomotoriku, před čtenářské a před matematické dovednosti, jemnou motoriku.

Na pracovišti Dukovanská využívají pedagogové pro přípravu předškoláků Školící místnost, kde soustředí všechny předškoláky z budovy pravidelně od února, vždy 1x za týden a procvičují jejich dovednosti.

V rámci nadstandartních aktivit nezapomínáme ani na kulturní, vzdělávací a společenské akce pro děti, ať už v prostorách školy nebo v divadelním sále města Třebíče.

7. Evaluace a vlastní hodnocení školy

Evaluace je důležitá část pedagogické práce, neboť zpětná vazba umožňuje identifikovat chyby a tím přispět ke zkvalitnění vzdělávacího procesu. Je to prostředek k získání dostatku informací potřebných k dalšímu rozvoji školy. Kontrolní a hodnotící činnost musí být založena na úctě, důvěře a respektu k lidem.

OBLAST	NÁSTROJE, METODY	TERMÍN	ZODPOVĚDNOST
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	Analýza a porovnávání dokumentů RVP x ŠVP	Po novém zpracování ŠVP 1x ročně. Dále vždy v reakci na aktualizaci RVP, ŠVP.	Ředitelka (Ř) Zástupkyně ředitelky (Z)
	Analýza a porovnávání dokumentů ŠVP x TVP	1x ročně - říjen	
OBLAST	NÁSTROJE, METODY	TERMÍN	ZODPOVĚDNOST
Plnění cílů ŠVP (TVP)	Kontrola dokumentace ŠVP, TVP, třídní knihy	Dle potřeby, průběžně	Ředitelka Zástupkyně ředitelky
	Přehledové tabulky klíčových kompetencí a dílčích cílů z RVP	1x týdně	Třídní učitelky (U)
Obsah vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)	Hospitace	Dle ročního plánu kontrolních činností a hospitací	Ř + Z
	Rotující návštěvy	Dle ročního plánu rotujících návštěv	U+ Ř + Z
	Kontrola TVP při hospitaci	Dle potřeby	Ř + Z
	Dotazník pro rodiče (jeho část k obsahu vzdělávání)	1x ročně	Distribuce U Zpracování Ř + U
Práce učitelů včetně jejich sebereflexe	Hospitace	Dle ročního plánu kontrolních činností a hospitací	Ř + Z
	Rotující návštěvy	Dle ročního plánu rotujících návštěv	U+ Ř + Z
	Vedeníčko	Dle ročního plánu	U+ Ř + Z
	Průběžné pozorování (orientační vstupy)	Průběžně	Ř + Z

	„Hovory u kávy“	1 ročně / polovina zaměstnanců	Ř
Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	Diagnostika iSopHi	1) průběžné pozorování 2) záznam do diagnostiky u každého dítěte - 2x ročně	Třídní učitelky
	Portfolio dítěte	Průběžně	Třídní učitelky ve spolupráci s dětmi a rodiči
Kvalita podmínek vzdělávání	Pedagogické porady	Dle ročního plánu	Ř + Z
	Porady vedení	Dle potřeby (zpravidla 1x měsíčně)	Ř + Z
	Provozní porady	Dle ročního plánu	Ř + Z
	Dotazníky pro rodiče	1x vstupní 1x na konci roku	Vytvoření Ř Distribuce U Vyhodnocení Ř

Použité zdroje

Při zpracování školního vzdělávacího programu **„Pojďme tam i zpět, projít celý svět“** jsme čerpaly ze ŠVP „Duhový svět“, z RVP PV, z programu Začít spolu, z potřeb regionu, z platné legislativy, současného správního uspořádání státu, současných podmínek, možností a stavu školy. Zároveň se snažíme s respektem přistupovat k tomu, že předškolní vzdělávání je počáteční etapa celoživotního učení každého dítěte.

Zpracovala: Ivana Procházková – ředitelka školy

Školní rok 2022/2023

Schválen na pedagogické a provozní poradě MŠ DUHA Třebíč dne 25. 8. 2022